

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 31D/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9623200444
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:9623200444.1

Rozhodnutie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v disciplinárnom senáte zloženom z členov: Michal Novotný ako predseda, JUDr. Zdenka Reisenauerová ako sudkyňa, prof. JUDr. Juraj Vačok, PhD., ako sudca a JUDr. Michaela Kajabová a JUDr. Lucia Matyšáková ako prísediace sudkyne v disciplinárnej veci disciplinárne obvineného: P. T. P., sudca Okresného súdu N., pre disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b), i), ods. 3 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov (navrhovateľka: predsedníčka Okresného súdu N.), po ústnom pojednávaní 14. novembra 2023

rozhodol:

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 432/2021 Z. z. (disciplinárny súdny poriadok) sa disciplinárne obvinený: P. T. P., A. XX. U. XXXX, S. W. Š. X, T. A., sudca Okresného súdu N., uznáva vinným, že potom, čo Najvyšší správny súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 31 D 9/2023 zo 14. júla 2023 zrušil s účinnosťou od 15. júla 2023 uznesenie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 31 D 18/2021 z 22. februára 2022 spolu s rozhodnutím disciplinárneho senátu č. 3Ds 1/2021 z 28. apríla 2021, ktorými mu bol dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu, a o prijatí uznesenia sp. zn. 31 D 9/2023 bol upovedomený už 14. júla 2023 okolo 13:00 hod. zaslaním kópie zápisnice o neverejnom zasadnutí Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky zo 14. júla 2023 o 11:15 hod na jeho emailovú adresu a s touto zápisnicou sa oboznámil, následne od 18. júla 2023 do 10. augusta 2023 odmietol vykonávať svoje pracovné povinnosti na Okresnom súde N. a začal ich vykonávať až 11. augusta 2023, teda počas 18 pracovných dní z nedbanlivosti porušil svoju povinnosť vykonávať svoje povinnosti svedomito podľa § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov a povinnosť plniť svoje povinnosti riadne a včas aj v prípade povolenia práce v domácom prostredí podľa § 30 ods. 5 zákona č. 385/2000 Z. z., hoci už predtým spáchal závažné disciplinárne previnenie, za ktoré bol uznaný vinným rozhodnutím Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 31 D 7/2022 z 22. novembra 2022 v spojení s uznesením Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 41 Do 2/2023 z 31. októbra 2023, a vzhľadom na to je škodlivosť jeho konania zvýšená, čím sa dopustil pokračovacieho závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. Za to sa mu podľa § 117 ods. 3 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. ukladá disciplinárne opatrenie - zníženie funkčného platu o 50 % na obdobie troch mesiacov.

odôvodnenie:

I.
Disciplinárny návrh, stanovisko a ústne pojednávanie
1. Navrhovateľka disciplinárnym návrhom, ktorý došiel tunajšiemu súdu 8. augusta 2023, po oprave podaním došlým 17. augusta 2023 (č. I. 71 spisu), kládla disciplinárne obvinenému za vinu, že „odo dňa

18. júla 2023 (utorok) až do 10. augusta 2023 (vrátane, spolu po dobu 18. pracovných dní) sa nedostavil na pracovisko na Okresný súd N. za účelom výkonu svojich povinností sudcu a urobil tak až dňa 11. augusta 2023, hoci Najvyšší správny súd Slovenskej republiky svojím rozhodnutím sp. zn. 31D/9/2023 zo dňa 14. júla 2023 podľa § 43 ods. 1 zákona č. 432/2021 Z. z. disciplinárny súdny poriadok zrušil s účinnosťou od 15. júla 2023 (sobota) od 00:00 hod. uznesenie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 31D/18/2021 z 22. februára 2022 spolu s rozhodnutím disciplinárneho senátu sp. zn. 3Ds/1/2021 z 28. apríla 2021, týkajúcich sa dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu disciplinárne obvineného a toto rozhodnutie podľa doložky nadobudlo právoplatnosť i vykonateľnosť dňom 14. júla 2023, hoci bol podpredsedníčkou súdu listom zo dňa 19. júla 2023 a tiež aj 20. júla 2023, doručeného mu na služobný i súkromný mail dňa 19. júla 2023, vyzvaný na oznámenie dôvodu jeho neprítomnosti na pracovisku, a to najneskôr do 21. júla 2023, no ktoré výzvy nereagoval a dôvod svojej neprítomnosti na pracovisku včas, či bez zbytočného odkladu, predsedníčke/ podpredsedníčke súdu neoznámil a ani nepreukázal“ (zvýraznenia vynechané). Tento skutok kvalifikovala ako pokračovacie závažné disciplinárne previnenie nezlučiteľné s funkciou sudcu podľa § 116 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b), písm. i), ods. 3 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. sudcoch a prísediach v znení neskorších predpisov.

2. Disciplinárny návrh spolu s jeho úpravou bol disciplinárne obvinenému doručený do vlastných rúk 30. augusta 2023. Ten v písomnom stanovisku zaujal názor, že neporušil povinnosť uvedenú v § 30 ods. 1, 2, 4 ani 5 zákona č. 385/2000 Z. z. Nesúhlasil s tým, že by mohol porušiť povinnosť rozhodnúť nezaujate a nestranne, a pojem predpoklady sudcovskej spôsobilosti považoval za vágne definovaný. Navrhovateľka podľa disciplinárne obvineného porušila zásadu prezumpcie neviny, k čomu odkázal na rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 10. februára 1995, *Allenete de Ribemont* proti Francúzsku, sťažnosť č. 15185/89, a z 10. októbra 2000, *Daktaras* proti Litve, sťažnosť č. 42095/98). Disciplinárne obvinený podľa svojich slov už 17. júla 2023 informoval navrhovateľku o dôvode svojej neprítomnosti. Elektronickou poštou mu totiž bola doručená len zápisnica o neverejnom zasadnutí zo 14. júla 2023. Na disciplinárne konanie sa však použijú ustanovenia Trestného poriadku o rozhodnutiach, vrátane ustanovení o oznamovaní uznesení (§ 179 Tr. por.). Uznesenie tunajšieho súdu sp. zn. 31 D 9/2023 zo 14. júla 2023 bolo disciplinárne obvinenému doručené až 10. augusta 2023 a predtým sa s ním nemohol oboznámiť. Pritom toto uznesenie sa mu muselo oznámiť doručením jeho rovnopisu, k čomu odkázal na dostupné komentáre k Trestnému poriadku. Podľa § 22 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z. z. sa sudca s dočasne pozastaveným výkonom nesmel zdržovať na pracovisku. Ak by sa na pracovisko dostavil pred oznámením uznesenia, teda pred 10. augustom 2023, porušil by citovaný § 22 tohto zákona.

3. Predseda disciplinárneho senátu podľa § 28 ods. 1 D. s. p. nariadil na prejednanie veci ústne pojednávanie na 14. novembra 2023, ktoré sa konalo v prítomnosti zástupkyne navrhovateľa a obhajcu disciplinárne obvineného.

4. Obhajca na ústnom pojednávaní predložil splnomocnenie na zastupovanie disciplinárneho obvineného len v (jednoduchej, neoverenej) kópii. Podľa ustanovenia § 36 ods. 5 Tr. por., ktoré sa použije aj v disciplinárnom konaní (§ 4 D. s. p.), nastávajú účinky zastupovania obhajcom okamihom doručenia splnomocnenia súdu. Najvyšší správny súd v tejto súvislosti predovšetkým uvážil, že toto ustanovenie výslovne nevyžaduje, aby bolo splnomocnenie predložené len v prvopise. Takisto nejde o prípad § 66 ods. 1 Tr. por., teda prípad podania urobeného telegraficky, telefaxom alebo elektronicky bez kvalifikovaného elektronického podpisu. Pretože najvyšší správny súd nemal pochybnosti o pravosti tejto kópie (na ktorej bol podpis, ktorý mohol porovnať s podpismi disciplinárne obvineného v spise), pripustil účasť obhajcu na ústnom pojednávaní ako riadneho obhajcu disciplinárne obvineného, keď navyše taký postup bol disciplinárne obvinenému na prospech a rešpektoval jeho právo na obhajobu (§ 2 Tr. por.). Konaniu ústneho pojednávania neprekážala ani okolnosť, že obhajca nebol upovedomený o jeho termíne v lehote ustanovenej v § 28 ods. 3 D. s. p. Keďže oprávnenie obhajcu zastupovať disciplinárne obvineného vzniklo podľa cit. § 36 ods. 5 Tr. por. až na ústnom pojednávaní, nemal najvyšší správny súd až do tohto dátumu povinnosť pristupovať k nemu ako k obhajcovi. Za včasnosť zvolenia obhajcu pritom podľa § 36 ods. 4 Tr. por. zodpovedá sám disciplinárne obvinený, na ktorého vrub tak ide aj okolnosť, že najvyšší správny súd sa nedozvedel o obhajcovi skôr, a preto ho neupovedomil o ústnom pojednávaní.

5. Disciplinárne obvinený sa na ústne pojednávanie neustanovil, hoci bol o jeho termíne riadne upovedomený 6. októbra 2023, teda viac než 10 pracovných dní vopred (cit. § 28 ods. 3 D. s. p.), a nepožiadal o jeho odročenie z vážnych dôvodov. V dôsledku toho súd podľa § 29 ods. 1 D. s. p. vykonal ústne pojednávanie v jeho neprítomnosti.

II.

Dokazovanie a zistený skutkový stav

6. Na ústnom pojednávaní súd vykonal dokazovanie prečítaním listín

- zo spisu prerokúvanej veci (č. I. 24 - rozhodnutie predsedníčky Okresného súdu N. zn. Spr 277/23 z 14. júla 2023, č. I. 25 - opatrenie predsedníčky okresného súdu zn. Spr 277/23 zo 14. júla 2023, č. I. 27 - zápisnica zo stretnutia 17. júla 2023, č. I. 37 - zápisnica o kontrole dochádzky z 19. júla 2023, č. I. 38 - výzva predsedníčky okresného súdu z 19. júla 2023, č. I. 39 - zápisnica o kontrole dochádzky z 20. júla 2023, č. I. 40 - výzva predsedníčky okresného súdu z 20. júla 2023, č. I. 41 - úradný záznam z 21. júla 2023, č. I. 45 - úradný záznam z 24. júla 2023, č. I. 46 - úradný záznam z 25. júla 2023, č. I. 48 - úradný záznam z 26. júla 2023, č. I. 49 - úradný záznam z 27. júla 2023, č. I. 50 - úradný záznam z 28. júla 2023, č. I. 51 - úradný záznam z 31. júla 2023, č. I. 52 - úradný záznam z 1. augusta 2023, č. I. 53 - úradný záznam z 2. augusta 2023, č. I. 54 - úradný záznam z 3. augusta 2023, č. I. 55 - úradný záznam zo 4. augusta 2023, č. I. 56 - úradný záznam zo 7. augusta 2023, č. I. 57 - rozhodnutie predsedníčky okresného súdu zn. Spr 284/23 z 25. júla 2023, č. I. 74 - úradný záznam z 8. augusta 2023, č. I. 74/p. v. - úradný záznam z 9. augusta 2023, č. I. 75 - úradný záznam z 10. augusta 2023, č. I. 77 - úprava z 15. augusta 2023 vo veci 6 C 8/2023, č. I. 78 - príloha č. 4 - zoznam predložených spisov, č. I. 112 - zápisnica zo zasadnutia sudcovskej rady pri okresnom súde zo 7. septembra 2023, č. I. 119 - zápisnica zo zasadnutia sudcovskej rady pri okresnom súde z 12. septembra 2023, č. I. 130 - stanovisko Súdnej rady Slovenskej republiky schválené 19. októbra 2023, č. I. 146 - žiadosť o sprístupnenie informácií zo 6. júla 2023, č. I. 148 - poverenie pre vyššieho súdneho úradníka zo 17. júla 2023, č. I. 149 - poverenie pre súdneho tajomníka zo 17. júla 2023, č. I. 150 - poverenie zo 17. júla 2023, č. I. 151 - email zo 6. júla 2023 o 17:06 hod),

- z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 31 D 9/2023 (č. I. 88 - zápisnica o neverejnom zasadnutí 14. júla 2023, č. I. 91 - email zo 14. júla 2023 o 13:20 hod, č. I. 93 - email zo 14. júla 2023 o 12:59 hod, č. I. 101 - písomné vyhotovenie uznesenia zo 14. júla 2023, č. I. 103/p. v. - doručky k uzneseniu, č. I. 105 - list disciplinárne obvineného z 31. júla 2023),

- z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 31 D 18/2021 (č. I. 9 - uznesenie z 22. februára 2022),

- z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 31 D 7/2022 (č. I. 182 - zápisnica o ústnom pojednávaní z 22. novembra 2022, č. I. 226 - odvolanie z 28. decembra 2022),

- z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 42 Do 2/2023 (č. I. 87 - zápisnica o verejnom zasadnutí 31. októbra 2023),

- z pripojeného osobného spisu disciplinárne obvineného (č. I. 52 - osvedčenie zo 7. mája 1992, č. I. 80 - napomenutie zn. Spr 72/03 z 28. januára 2003, č. I. 93 - hodnotenie zo 16. septembra 2004, č. I. 104 - hodnotenie z 2. augusta 2007, č. I. 109 - povolenie z 26. marca 2009, č. I. 127 - hodnotenie z 30. marca 2015).

7. Ku skutku z vykonaných dôkazov bezrozporne vyplýva, že tunajší súd uznesením č. k. 31 D 18/2021-9 z 22. februára 2022 zmenil rozhodnutie disciplinárneho senátu č. 3 Ds 1/2021 z 28. apríla 2021 tak, že disciplinárne obvinenému dočasne pozastavil výkon funkcie sudcu podľa § 22 ods. 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. Návrh na pozastavenie podala navrhovateľka z dôvodu, že voči nemu podala disciplinárny návrh za čin, ktorý kvalifikovala ako závažné disciplinárne previnenie nezlučiteľné s výkonom funkcie sudcu podľa § 116 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b), f), i), ods. 3 písm. d) zákona č. 385/2000 Z. z. a za ktorý mu tak na základe § 117 ods. 5 cit. zák. hrozilo odvolanie z funkcie sudcu. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 22. februára 2022. O disciplinárnom návrhu rozhodol tunajší súd pod sp. zn. 31 D 7/2022 na ústnom pojednávaní 22. novembra 2022, kde verejne vyhlásil rozhodnutie, ktorým disciplinárne obvineného síce uznal vinným zo skutkov, ktoré sa mu kládli za vinu, no tieto skutky kvalifikoval ako pokračovanie závažného disciplinárne previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. Zároveň mu týmto rozhodnutím uložil disciplinárne opatrenie - zníženie funkčného platu o 60 % na obdobie jedného roka. Dňa 4. januára 2023 navrhovateľka podala proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, v ktorom predniesla, že sa stotožňuje s výrokom o vine, „t.j. že disciplinárne obvinený je vinný zo skutkov uvedených v bode 1-6) disciplinárneho rozhodnutia“, no nestotožňuje sa s „ustálením právnej kvalifikácie konania disciplinárne obvineného... ani s uloženým disciplinárnym opatrením“. Preto navrhla, aby odvolací senát zrušil toto rozhodnutie a na nezmenenom skutkovom uznal disciplinárne obvineného za vinného zo závažného disciplinárneho previnenia nezlučiteľného s funkciou sudcu podľa § 116 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b), f) a i) a ods. 3 písm. d) zákona č. 385/2000 Z. z. a uložil mu pôvodne navrhované disciplinárne opatrenie - odvolanie z funkcie sudcu. Odvolací senát tunajšieho súdu však na verejnom zasadnutí 31. októbra 2023 vyhlásil uznesenie, ktorým toto odvolanie v celom rozsahu zamietol.

8. Medzičasom disciplinárne obvinený podal tunajšiemu súdu návrh na zrušenie dočasného pozastavenia funkcie sudcu a emailom zo 6. júla 2023 doručil tunajšiemu súdu žiadosť o sprístupnenie informácií, v ktorej sa s odkazom na zákon č. 211/2000 Z. z. o slobode informácií dopytoval tunajšieho súdu, kedy bude o jeho návrhu rozhodovať, v akom zložení senátu a pod akou spisovou značkou. Nebolo zistené, či a ako sa mu odpovedalo na túto žiadosť. Na prejednanie návrhu, ktorý sa viedol pod sp.

zn. 31 D 7/2022, však predseda disciplinárneho senátu zvolal neverejné zasadnutie na 14. júla 2023 o 11:15 hod. Na tomto zasadnutí disciplinárny senát po oboznámení s vecou prijal a predseda vyhlásil rozhodnutie, v zmysle ktorého tunajší súd podľa § 43 ods. 1 D. s. p. „ruší s účinnosťou od 15. júla 2023 od 00:00 hod“ uznesenie tunajšieho súdu sp. zn. 31 D 18/2021 z 22. februára 2022 spolu s rozhodnutím disciplinárneho senátu č. 3 Ds 1/2021 z 28. apríla 2021. Na základe pokynu predsedu disciplinárneho senátu zapisovateľka tunajšieho súdu zaslala snímok (sken) zápisnice z tohto neverejného zasadnutia, riadne opatrenej podpisom predsedu senátu, elektronickou poštou na adresu podateľne okresného súdu 14. júla 2023 o 13:20 hod. Zároveň ju elektronickou poštou zaslala aj na elektronickú adresu disciplinárne obvineného 14. júla 2023 o 12:59 hod., ktorý sa so zaslanou zápisnicou oboznámil ešte pred 17. júlom 2023. Už 31. júla 2023 disciplinárne obvinený zaslal tunajšiemu súdu emailom list, v ktorom uviedol, že mu „14. júla 2023... bolo elektronicky oznámené, že disciplinárny senát... prijal jednohlasne“ uvedené rozhodnutie, no zároveň „pretože... nebol osobne prítomný pri vyhlásení uznesenia“ požiadal o oznámenia, kedy bude písomne vyhotovené a doručené. Písomné vyhotovenie tohto uznesenia pod č. k. 31 D 9/2023-101 bolo z tunajšieho súdu vypravené 31. júla 2023 a disciplinárne obvinený ho podľa doručky prevzal 10. augusta 2023.

9. Už 14. júla 2023 podpredsedníčka okresného súdu v zastúpení jeho predsedníčky vydala dve opatrenia, ktorými od 15. júla 2023 jednak znova zaradila disciplinárne obvineného do rozvrhu práce a vytvorila mu oddelenia 6C, 6Csp, 6Cn, 6Vyd, 6Pc, 6Pm, 6D, 6U, 6UL, 6Ercud, 6Ecud, určila mu pomer nápadu, ako aj vyššieho súdneho úradníka, súdneho tajomníka a asistenta senátu, jednak vrátila disciplinárne obvinenému všetky nerozhodnuté veci, ktoré boli predtým prerozdelené iným sudcom. Zároveň na 17. júla 2023 zvolala poradu na okresnom súde, na ktorú sa dostavili okrem nej aj vyšší súdny úradník, súdne tajomníčky a asistentka senátu, zaradení do oddelenia disciplinárne obvineného, ale aj samotný disciplinárne obvinený. Na porade podpredsedníčka súdu objasnila svoje dve opatrenia. Disciplinárne obvinený však prejavil názor, že na pracovisko má nastúpiť až doručením rozhodnutia a zápisnica z neverejného zasadnutia, ktorej doručenie potvrdil, takým rozhodnutím nie je. Podpredsedníčka súdu, naopak, upozornila, že nastúpiť má ihneď. Už 17. júla 2023 pritom disciplinárne obvinený ako „sudca Okresného súdu N.“ podpísal poverenia na konanie a rozhodovanie pre vyšších súdnych úradníkov a súdne tajomníčky.

10. Disciplinárne obvinený sa nedostavil do úradných miestností okresného súdu v dňoch 19. až 21., 24. až 28. a 31. júla, ani 1. až 4. a 7. až 10. augusta 2023 a svoje funkčné povinnosti v týchto dňoch neplnil ani v domácom prostredí. Napriek tomu mu v tomto období boli podľa rozvrhu práce pridelené veci ako zákonnému sudcovi. Po svojom nástupe však disciplinárne obvinený celkovo 27 takýchto vecí predložil predsedníčke s názorom, že „aktívnym sudcom OS N.“ sa stal „dňom a hodinou“, kedy si prevzal písomné vyhotovenie uznesenia č. k. 31 D 9/2023-101 zo 14. júla 2023, teda podľa neho 10. augusta 2023 o 13:08 hod. Preto sa nepovažoval za zákonného sudcu vo veciach, ktoré mu boli pridelené dovtedy. Predsedníčka súdu tieto jeho prejavy predložila Sudcovskej rade pri okresnom súde, ktorá po ustálení, že ich nemožno považovať za námietky v zmysle § 34 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z., uznesením č. 59 prijala stanovisko, že disciplinárne obvinený je zákonným sudcom vo veciach, ktoré mu boli pridelené, pretože od 15. júla do 10. augusta 2023 už vykonával funkciu sudcu okresného súdu.

11. K osobe disciplinárne obvineného z vykonaných dôkazov bezrozporne vyplýva, že ho Predsedníctvo SNR vymenovalo do funkcie sudcu 28. apríla 1992, 7. mája 1992 opätovne zložil sľub a bol pridelený na Okresný súd N.. Dňa 28. novembra 2003 mu bolo uložené napomenutie za to, že 6. novembra 2002 spáchal priestupok a spôsobil dopravnú nehodu. Podľa hodnotení zo 16. septembra 2004 a 2. augusta 2007 disciplinárne obvinený dosiahol požadované výsledky a nedopustil sa konania, ktoré by ohrozovalo dôveru vo výkon funkcie sudcu. V nateraz poslednom hodnotení z 30. marca 2015 predseda grémia prideliť disciplinárne obvinenému celkovo 100 bodov, čomu podľa § 27e ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. zodpovedal stupeň „výborný“. Už citovaným rozhodnutím č. k. 31 D 7/2022-183 vyhláseným 22. novembra 2022 ho tunajší súd uznal za vinného z disciplinárneho previnenia § 116 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. a uložil mu disciplinárne opatrenie - zníženie funkčného platu o 60 % na obdobie jedného roka. Odvolanie, ktoré proti rozhodnutiu podala navrhovateľka, tunajší súd zamietol uznesením sp. zn. 41 Do 2/2023 z 31. októbra 2023, čím sa obe rozhodnutia stali právoplatnými.

12. Uvedené skutkové závery bezrozporne vyplývajú z vykonaných dôkazov, ktoré súd vyhodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom zhodnotení všetkých okolností jednotlivo, ale aj v ich súhrne (§ 2 ods. 2 Trestného poriadku v spojení s § 4 D. s. p.). Disciplinárne obvinený obsah vykonaných dôkazov nijako nespochybňoval, naopak, okolnosť, že vo vytýkanom období nevykonával svoje sudcovské povinnosti, jeho obhajca výslovne potvrdil. Okrem toho však obhajca navrhoval doplniť dokazovanie aj ďalšími listinami - žiadosťou jeho koncipientky o informáciu, koľkokrát

tunajší súd rozhodol na neverejnom zasadnutí, ako aj jej odvolanie proti (fiktívnemu) rozhodnutiu o nesprístupnením informácií. Tieto okolnosti však súd považuje za nepodstatné, pretože pre posúdenie disciplinárnej zodpovednosti disciplinárne obvineného nemá význam, kedy a aké informácie žiadala koncipientka od tunajšieho súdu. Ak obhajca považoval za podstatnú otázku, či a ako často tunajší súd rozhoduje na neverejnom zasadnutí, mohol navrhnúť dokazovanie priamo zadovážením tejto informácie disciplinárnym senátom. Keď namiesto toho navrhol označené listinné dôkazy, súd podľa § 272 ods. 3 Tr. por. ich vykonanie odmietol.

III.

Právne posúdenie a disciplinárne opatrenie

III.A Včasnosť podania disciplinárneho návrhu

13. Podľa § 14 D. s. p. možno disciplinárny návrh podať do jedného roka odo dňa, kedy sa navrhovateľ dozvedel o disciplinárnom previnení. Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka sa o tom, že disciplinárne obvinený po 14. júli 2023 nevykonáva služobné povinnosti, dozvedala postupne od 18. júla do 10. augusta 2023. Jednoročná lehota na podanie návrhu podľa citovaného ustanovenia by tak uplynula najskôr 18. júla 2024. Disciplinárny návrh však došiel tunajšiemu súdu už 8. augusta 2023, teda pred jej uplynutím.

III.B Priebeh skutku a jeho právne posúdenie

14. Zo zisteného skutkového stavu predovšetkým vyplýva, že skutok sa stal v zásade tak, ako je opísaný v disciplinárnom návrhu. To, že disciplinárne obvinený sa dozvedel o obsahu zápisnice o neverejnom zasadnutí 14. júla 2023, je dokázané predovšetkým obsahom zápisnice z porady 17. júla 2023, ako aj jeho listom tunajšieho súdu z 31. júla 2023. Rovnako z vykonaných dôkazov vyplýva (a disciplinárne obvinený nespochybnil), kedy sa odmietol dostaviť na výkon svojich funkčných povinností a kedy sa konečne dostavil.

15. Disciplinárne previnenie, ktoré sa disciplinárne obvinenému kladie za vinu, spočíva v zásade v neplnení jeho funkčných povinností medzi 18. júlom a 10. augustom 2023. Pritom však podstata sporu medzi ním a navrhovateľkou tkvie v tom, či ich v danom období bol povinný plniť alebo či mal naďalej pozastavený výkon funkcie. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že disciplinárne obvinenému sa uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 31 D 18/2021 z 22. februára 2022 dočasne pozastavil výkon funkcie sudcu podľa § 22 ods. 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z., a to z dôvodu, že sa proti nemu viedlo disciplinárne konanie (neskôr pod sp. zn. 31 D 7/2022) za čin, za ktorý môže byť odvolaný z funkcie sudcu. Ustanovenie § 22 cit. zák. neustanovuje presne, čo znamená dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu. Podľa § 22 ods. 3 poslednej vety cit. zák. však platí, že počas dočasného pozastavenia sa sudca nesmie zdržiavať na pracovisku. Podľa § 25 ods. 5 cit. zák. je sudca počas toho povinný odovzdať preukaz sudcu. Ustanovenia § 62 písm. j) a § 77 ods. 3 písm. d) zákona č. 385/2000 Z. z. zasa stavajú obdobie dočasného pozastavenia na roveň výkonu funkcie sudcu, z čoho možno súdiť, že inak by sa nepovažovalo za taký výkon. Podobné následky normuje § 82 ods. 2 písm. e) cit. zák. na účely započítateľnej praxe. Zo všetkých citovaných ustanovení tak možno vyvodit', že obdobie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu znamená, že sudca nemôže a nesmie vykonávať oprávnenia a povinnosti spojené s jeho funkciou. Nesmie teda rozhodovať, ani konať v žiadnych veciach, ktoré sa mu tak ani nesmú pridelovať. V období dočasného pozastavenia výkonu tak sudcovi zostáva len „holá funkcia“ sudcu, bez možnosti vykonávať práva či povinnosti s ňou spojené.

16. Práva a povinnosti sudcu sú však v tomto kontexte elastické (podobne ako napr. vlastnícke právo podľa § 123 Občianskeho zákonníka) - len čo dočasné pozastavenie pominie, obnovujú sa sudcovi všetky práva, ale aj povinnosti spojené s jeho funkciou. Len čo teda zaniknú účinky dočasného pozastavenia výkonu funkcie, je sudca nielen oprávnený, ale aj povinný plniť svoje (funkčné) povinnosti svedomito, ako to od neho vyžaduje ustanovenie § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. Na určenie tohto okamihu je tak potrebné ustáliť, kedy nastáva okamih zániku dočasného pozastavenia výkonu funkcie. Ustanovenie § 22 ods. 4 cit. zák. výslovne ustanovuje len to, že dočasné pozastavenie (kvôli prebiehajúcej disciplinárnej konaniu, keďže o také ide v prerokovanej veci) zaniká dňom právoplatnosti disciplinárneho rozhodnutia. Odsek 5 cit. paragrafu potom pri úprave nárokov sudcu po zániku dočasného pozastavenia v druhej vete predpokladá, že ak je dočasné pozastavenie výkonu funkcie „zrušené“, samotné ustanovenie § 22 zákona č. 385/2000 Z. z. však neustanovuje žiadne podrobnosti o tomto zrušení, jeho účinkoch a okamihu ich nastúpenia. Len ustanovenie § 43 ods. 1 D. s. p. predstavuje normu, podľa ktorej môže disciplinárny senát zrušiť rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie. Z toho možno vyvodit', že účinky rozhodnutia o dočasnom pozastavení zanikajú aj okamihom účinnosti jeho zrušenia; tento okamih však možno ustáliť len z obsahu rozhodnutia o zrušení dočasného pozastavenia, ako aj zo všeobecných ustanovení Trestného poriadku týkajúcich

sa rozhodnutí a ich účinkov (§ 162 až 184), keďže tie sú podľa § 4 D. s. p. subsidiárne použiteľné aj v disciplinárnom konaní.

17. K forme rozhodovania, ktorú disciplinárne obvinený spochybňoval, treba uviesť, že len § 41 D. s. p. hovorí vyslovene o „rozhodnutí o dočasnom pozastavení výkonu funkcie“. Ustanovenie § 43 ods. 1 D. s. p. bližšiu formu, akou sa má rozhodovať o jeho zrušení, neustanovuje. Podľa § 162 ods. 1 Tr. por. platí, že súd rozhoduje rozsudkom, trestným rozkazom alebo príkazom, kde to zákon výslovne ustanovuje; v ostatných prípadoch rozhoduje, ak zákon neustanovuje niečo iné alebo ak rozhodnutie nemá technicko-organizačnú alebo operatívnu povahu, uznesením. Rozhodnutie o zrušení rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu celkom zjavne nemá technicko-organizačnú ani operatívnu povahu (keďže operatívne úkony v disciplinárnom konaní celkom chýbajú) a § 43 D. s. p. nepredpisuje ani rozhodovanie rozsudkom (ani osobitnou formou rozhodnutia vo veci samej v zmysle § 35 ods. 1 D. s. p. - disciplinárnym rozhodnutím). Vzhľadom na to sa podľa cit. § 162 ods. 1 Tr. por. o tejto otázke rozhoduje uznesením, a tak je potrebné skúmať, ako takéto uznesenie nadobúda účinky.

18. Zásadne platí, že rozhodnutia súdu nadobúdajú svoje účinky právoplatnosťou, resp. v určitom rozsahu aj vykonateľnosťou. Podľa § 184 ods. 1 písm. a) Tr. por. je uznesenie právoplatné a zásadne aj vykonateľné, ak zákon proti nemu nepripúšťa sťažnosť. Ak sa také uznesenie má vyhlásiť, je právoplatné vyhlásením, ak sa nevyhlasuje (napr. uznesenie samosudcu, ktorý neverejné zasadnutie vôbec nevykonáva, porov. § 303 Tr. por., a tak svoje uznesenia mimo hlavného pojednávania a verejného zasadnutia vôbec nevyhlasuje, porov. § 177 Tr. por. a contrario), je právoplatné, len čo bolo urobené (zhodne napr. Kolcunová, M. In: Čentéš, J. a kol. Trestný poriadok. Veľký komentár. 5. aktualizované vydanie. Žilina : Eurokódex 2022, s. 486). Podľa § 4 D. s. p. sa v disciplinárnom konaní ani subsidiárne nepoužijú ustanovenia o sťažnosti; navyše, v zmysle § 185 ods. 2 Tr. por. by proti rozhodnutiu súdu bola sťažnosť prípustná beztak len vtedy, ak to zákon výslovne pripúšťa, no z ustanovenia § 43 D. s. p. nevyplýva, že by sťažnosť bola prípustná proti rozhodnutiu, ktorým sa zrušuje rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu. Preto proti takému rozhodnutiu nie je prípustná sťažnosť a vzhľadom na § 37 ods. 5 D. s. p. nemožno ani analogicky uvažovať o prípustnosti odvolania. Vzhľadom na to tak uznesenie o zrušení dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu je právoplatné a vykonateľné okamihom, kedy bolo vyhlásené alebo vydané. Z už citovaného znenia § 184 ods. 1 Tr. por. potom rovnako vyplýva, že jeho právoplatnosť a vykonateľnosť nie je vôbec závislá od jeho oznámenia oprávnenej osobe. Naopak, právoplatnosť a vykonateľnosť nastáva objektívne, bez ohľadu na vedomosť dotknutej osoby o takomto uznesení, a tým nastávajú aj účinky tohto uznesenia, ktoré sú predpokladané v jeho výroku. V tu prerokúvanej veci tak uznesenie č. k. 31 D 9/2023-101 zo 14. júla 2023 nadobudlo právoplatnosť okamihom jeho prijatia a vyhlásenia na neverejnom zasadnutí 14. júla 2023. Od tohto dátumu tak malo svoje účinky bez ohľadu na to, či bolo alebo nebolo niektorému z účastníkov oznámené podľa § 179 Tr. por. Len pre poriadok treba povedať, že rovnako je v § 183 ods. 1 písm. a) Tr. por. upravená aj právoplatnosť rozsudku, proti ktorému nie je prípustné odvolanie, takže na veci by sa nič nezmenilo, ani keby sa na rozhodovanie o zrušení dočasného pozastavenia výkonu funkcie mali subsidiárne použiť ustanovenia o rozsudku.

19. Podľa § 55 ods. 1 písm. d) Tr. por., ktorý sa ako všeobecné ustanovenie o úkonoch použije primerane aj v disciplinárnom konaní (porov. § 4 D. s. p.), sa o každom úkone disciplinárneho konania spíše zápisnica, ktorá musí obsahovať (okrem iného) podstatný obsah rozhodnutí vyhlásených pri úkone. Obsah zápisnice o úkone je tak okrem iného dokladom o tom, aké uznesenia (s akým výrokom) boli pri tomto úkone vyhlásené. Táto zápisnica samozrejme nenahrádza písomné vyhotovenie uznesenia a jeho oznámenie (§ 178, 179 Tr. por.). Vzhľadom na už cit. § 184 ods. 1 (ale aj § 183 ods. 1) písm. a) Tr. por., podľa ktorého rozhodnutia, proti ktorými nie je prípustná sťažnosť alebo odvolanie, sú (ihneď) právoplatné a vykonateľné, však zápisnica o tom, že v určitý deň bolo prijaté a vyhlásené takéto rozhodnutie, predstavuje aj verejnú listinu (teda úradné osvedčenie) o tom, že v tento deň vzniklo, stalo sa právoplatným a nadobudlo účinky rozhodnutie s určitým výrokom. Hoci teda doručenie zápisnice zásadne nenahrádza riadne procesné oznámenie rozhodnutia, nemožno tvrdiť, že až do oznámenia uznesenia v jeho písomnom vyhotovení nie je možné spoznať obsah (právoplatného a vykonateľného) uznesenia.

20. Výhrady obhajcu disciplinárne obvineného proti forme procesného úkonu, na akom tunajší súd 14. júla 2023 rozhodoval vo veci 31 D 9/2023 a na akej prijal uvedené uznesenie, nie sú podstatné. Už citované ustanovenia § 183, resp. § 184 Tr. por. nerozlišujú nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutí v závislosti na tom, či boli urobené pri hlavnom pojednávaní, verejnom či neverejnom zasadnutí alebo či boli urobené pri inom úkone súdu (napr. uvedené uznesenie samosudcu). Preto je pre otázku právoplatnosti a vykonateľnosti uznesenia č. k. 31 D 9/2023-101 zo 14. júla 2023 nepodstatné, v rámci akého procesného úkonu bolo urobené. Ak aj najvyšší správny súd pochybil pri voľbe formy tohto

úkonu, môže to byť len dôvodom pre napadnutie tam prijatého uznesenia, nemá to však vplyv na jeho existenciu, právoplatnosť a vykonateľnosť. Inak možno, samozrejme, súhlasiť s názorom obhajcu, že ustanovenie § 4 D. s. p. nepredpisuje použiť pre disciplinárne konanie ustanovenia § 301 až 305 Tr. por. o neverejnom zasadnutí. Rovnako však neprichádza do úvahy ani použitie ustanovení o hlavnom pojednávaní, o ktorého nariadení sa rozhoduje pri preskúmaní alebo predbežnom prejednaní obžaloby [§ 241 ods. 1 písm. l), § 244 ods. 1 písm. k) Tr. por.] a ktoré tak slúži na rozhodovanie vo veci samej. O to menej potom prichádza do úvahy konanie verejného zasadnutia, na ktorého úpravu (§ 291 až 298 Tr. por.) ustanovenie § 4 D. s. p. takisto neodkazuje a na ktorom sa podľa § 291 Tr. por. rozhoduje len tam, kde to zákon výslovne ustanovuje, čo však nie je prípad § 43 D. s. p. Pri dôslednej aplikácii ustanovenia § 4 D. s. p. by tak najvyšší správny súd o zrušení rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu mal rozhodovať na neformálnej, procesne neupravenej porade disciplinárneho senátu. Pokiaľ teda disciplinárne senáty konštantne (porov. uznesenia sp. zn. 31 D 12/2023, 32 D 7/2023, 33 D 6/2023, 31 D 4/2023, 33 D 1/2023, 31 D 1/2023, 31 D 26/2022, 33 D 21/2022) namiesto toho rozhodujú vo veciach dočasného pozastavenia na neverejnom zasadnutí a pri tom analogicky aplikujú príslušné ustanovenia Trestného poriadku, zodpovedá takýto postup viac požiadavke zákonnosti, než keby rozhodovali celkom bez procesnej úpravy.

21. Na základe výkladu uvedeného v predošlých odsekoch tak možno uzavrieť, že uznesenie sp. zn. 31 D 9/2023 zo 14. júla 2023, ktorým tunajší súd zrušil dovtedajšie rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie disciplinárne obvineného, nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť ihneď, teda 14. júla 2023. Pretože podľa jeho výroku k zrušeniu týchto rozhodnutí malo dôjsť až 15. júlom 2023 o 00:00 hod, týmto okamihom zaniklo dočasné pozastavenie funkcie disciplinárne obvineného. Disciplinárne obvinený tak bol od 15. júla 2023 od 00:00 hod. (objektívne) sudcom v celom rozsahu oprávneným a povinným vykonávať svoju funkciu a plniť svoje funkčné povinnosti tak na pracovisku, ako aj (prípadne) v domácom prostredí. Na základe toho ho tak predsedníčka okresného súdu správne zaradila do rozvrhu práce, aby sa mu v súlade s ním už od 17. júla 2023 (prvý pracovný deň po zrušení dočasného pridelenia) mohli pridelať veci (porov. § 50 ods. 2 a § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov). Povinnosť sudcu vykonávať svoje funkčné povinnosti znamená konať vo všetkých veciach, ktoré mu boli v súlade s rozvrhom práce pridelené. Ako výstižne konštatoval aj Ústavný súd Slovenskej republiky, podstatou práce sudcu je každodenné profesionálne rozhodovanie (porov. nález sp. zn. III. ÚS 350/2020).

22. Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. sudca vykonáva svoju funkciu v úradných miestnostiach súdu, pokiaľ predseda súdu nepovolil, že sudca môže svoje funkčné povinnosti plniť v domácom prostredí. V jednom aj v druhom prípade však platí, že sudca si na tento účel podľa § 39 ods. 2 cit. zák. určí dennú pracovnú dobu, teda úsek dňa, počas ktorého bude na určenom mieste plniť svoje funkčné povinnosti, a to v závislosti od množstva a naliehavosti vecí pridelených na rozhodnutie. Za svedomitú vykonávanie povinnosti podľa § 30 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. potom treba považovať práve takýto postup sudcu, teda riadne vykonávanie jeho funkčných povinností na určenom mieste v určenom pracovnom čase, primeranom množstvu a naliehavosti pridelených vecí, aby v nich mohol konať plynulo a bez prieťahov. Na tento účel ustanovenie § 30 ods. 5 cit. zák. opätovne zdôrazňuje, že ani povolenie práce v domácom prostredí ho nezbaňuje povinnosti riadne a včas plniť všetky svoje povinnosti. Dôvody, pre ktoré sudca ospravedlnene nemusí vykonávať svoju funkciu, sú vymedzené v § 60 zákona č. 385/2000 Z. z. a patri medzi ne dočasná neschopnosť pre chorobu alebo úraz, rodičovská dovolenka, karanténa, ošetrovanie chorého člena rodiny alebo starostlivosť o dieťa mladšie ako 15 rokov (v bližšie vymedzených prípadoch). Sudca, ktorý bez takéhoto zákonného dôvodu odmieta vykonávať svoje funkčné povinnosti či už na pracovisku alebo v domácom prostredí, postupuje v rozpore s citovanými ustanoveniami a porušuje povinnosť vykonávať svoje povinnosti svedomito a povinnosť konať tak v prípade povolenia práce v domácom prostredí. Tým porušuje svoje povinnosti uložené v § 30 ods. 4 a 5 zákona č. 385/2000 Z. z.

23. Podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. je disciplinárnym previnením zavinené nesplnenie alebo porušenie povinností sudcu. V prerokovanej veci zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že disciplinárne obvinený nielenže neplnil, ale (svojím prejavom na porade 17. júla 2023) od 18. júla až do 10. augusta 2023 výslovne odmietol plniť svoje funkčné povinnosti či už v úradných miestnostiach súdu, alebo v domácom prostredí podľa § 30 ods. 4 a 5 zákona č. 385/2000 Z. z., ako boli vyložené v predošlom odseku. Citované ustanovenie § 116 ods. 1 písm. a) tohto zákona však za disciplinárne previnenie považuje len nesplnenie alebo porušenie, ktoré je zavinené. Podľa § 115a ods. 1 cit. zák. zásadne stačí zavinenie z nebanlivosti, ktorou sa podľa odseku 2 tohto paragrafu rozumie také konanie, kedy sudca vedel alebo vedieť mal, že môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraného dôvodu sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí.

Zistený skutkový stav v prerokúvanej veci vedie k záveru, že disciplinárne obvinený od 14. júla 2023 vedel, že uznesenie o zrušení dočasného pozastavenia výkonu funkcie prijaté v tento deň má svoje účinky presne tak, ako je to v jeho výroku ustanovené. Svedčí o tom predovšetkým to, že disciplinárne obvinený sa riadne a bez námietok dostavil na pracovisko na poradu 17. júla 2023. Ak by bol skutočne presvedčený, že pozastavenie výkonu jeho funkcie trvá naďalej, ako sa to snažil prezentovať vo svojej úprave, ktorými navrhovateľke predkladal jednotlivé spisy, a počas disciplinárneho konania, podľa § 22 ods. 3 poslednej vety zákona č. 385/2000 Z. z. sa tam vôbec nemal zdržiavať.

24. Ešte podstatnejšie však podľa názoru súdu je, že disciplinárne obvinený v tento deň bez námietok podpísal poverenia pre vyšších súdnych úradníkov a súdne tajomníčky. Z čl. 142 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ale aj ustanovení § 3 ods. 3, § 5 až 8, resp. § 9 ods. 3, § 10 a 11 zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch vyplýva, že súdni úradníci vykonávajú svoje úlohy zásadne na základe poverenia sudcu. Podľa § 13 ods. 2, 3 a 5 zákona č. 757/2004 Z. z. sú súdni úradníci zaradení do súdnych oddelení, ktoré sa vytvárajú pre sudcu na výkon súdnictva a ten im ukladá úlohy, keďže podľa § 3 ods. 3 cit. zák. súdnicstvo vykonávajú zásadne sudcovia. Plnením úloh pri výkone súdnictva tak môže súdnych úradníkov len sudca, ktorý sám môže vykonávať súdnicstvo. Z výkladu, ktorý bol podaný v odsekoch 15 tohto rozhodnutia, však možno vyvodiť, že počas dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudca nesmie vykonávať súdnicstvo, teda konať a rozhodovať vo veciach, a preto sa mu ani veci neprideliujú. Okolnosť, že disciplinárne obvinený už 17. júla 2023 poveril určitými úlohami súdnych úradníkov, ktorí boli zaradení do jeho súdneho oddelenia, podľa súdu dosvedčuje jeho vedomosť o tom, že uznesenie zo 14. júla 2023 malo (objektívne) účinky presne v zhode s jeho výrokom, teda že od 15. júla 2023 od 00:00 hod odpadli obmedzenia, ktoré dovtedy vyplývali z dočasného pozastavenia výkonu funkcie. Na základe toho najvyšší správny súd dospel k záveru, že disciplinárne obvinený vedel, že svojím konaním (odmietaním vykonávať svoje funkčné povinnosti) môže porušiť alebo ohroziť záujem, ktorý zákon chráni v § 30 ods. 4 a 5 zákona č. 385/2000 Z. z.

25. Podľa jeho prejavov na porade 17. júla 2023, ako aj v liste tunajšiemu súdu z 31. júla 2023 sa však disciplinárne obvinený domnieval, že voči nemu osobne uznesenie zo 14. júla 2023 nadobudne účinky až jeho oznámením v súlade s § 179 Tr. por. Ako však už bolo uvedené, takýto názor nemá žiadnu zákonnú oporu, pretože zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, že by účinky uznesenia podľa Trestného poriadku (jeho právoplatnosť a vykonateľnosť) boli viazané na jeho doručenie. Preto nemôže obstať ani obrana disciplinárne obvineného, že ide len spor o „právny názor“. Prípadná nepostihnuteľnosť sudcu za jeho právny názor sa totiž týka len právneho názoru vyjadreného v rozhodovacej činnosti (porov. rozhodnutie sp. zn. 32 D 13/2021 s ďalšími odkazmi, ako aj rozhodnutie sp. zn. 31 D 21/2022), nie v otázke práv a povinností vyplývajúcich z jeho osobitného vzťahu k štátu v zmysle § 25 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. Okrem toho je však podľa judikatúry v každom prípade podstatné, aby sudca svedomito pristúpil k tvorbe a formovaniu svojho právneho názoru; disciplinárna zodpovednosť tak prichádza do úvahy, ak sa právny názor sudcu javí neobhájiteľný napríklad preto, že je v rozpore s jasným znením právnej normy, bezdôvodne nerešpektuje kasačný názor nadriadeného súdu alebo bez racionálnej argumentácie odporuje ustálenej judikatúre vyšších súdov (porov. rozhodnutie sp. zn. 31 D 21/2022 a tam citovanú prejudikáciu). V prerokúvanej veci sám disciplinárne obvinený necitoval žiadne ustanovenie, ktoré by právoplatnosť a vykonateľnosť uznesenia viazalo na jeho oznámenie (doručenie). Vo svojej argumentácii dokonca celkom ignoroval už viackrát citované ustanovenia § 184 ods. 1, resp. § 183 ods. 1 Tr. por., ktoré celkom jasne a zreteľne viažu právoplatnosť a vykonateľnosť výlučne na prípustnosť či vybavenie opravného prostriedku. Dôvod, kvôli ktorému sa disciplinárne obvinený spoliehal, že svojím konaním neporušuje ani neohrozuje chránený záujem, tak v žiadnom prípade nemožno považovať za primeraný.

26. Na základe toho súd ustálil, že konaním opísaným v skutkovej vete výroku tohto rozhodnutia disciplinárne obvinený naplnil všetky znaky skutkovej podstaty disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a) zákona č. 385/2000 Z. z. Podľa § 116 ods. 2 písm. b) cit. zákona je však konanie uvedené (okrem iného) v odseku 1 písm. a) závažným disciplinárnym previnením, ak vzhľadom na povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, mieru zavinenia, opakovanie alebo iné prirážajúce okolnosti je jeho škodlivosť zvýšená. Trestný zákon v § 123 až 137 a následne v § 138 až 143 pomerne presne vymedzuje pojmy používané potom v osobitnej časti, ako aj tzv. osobitné kvalifikačné pojmy, ktorých naplnenie je rozhodujúce na to, aby sa trestný čin posudzoval podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty. Na rozdiel od toho § 116 ods. 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. nepoužíva takto presne vymedzené kvalifikačné pojmy, ale určuje len všeobecné prirážajúce okolnosti, kedy sa disciplinárne previnenie má považovať za závažné. Toto znenie je obmedzujúce len v tom zmysle, že musí ísť o okolnosti, ktoré zvyšujú škodlivosť samotného konania, teda mieru, ktorou toto konanie porušuje alebo ohrozuje príslušnú zákonom chránenú hodnotu. Množina prirážajúcich okolností na účely citovaného ustanovenia

sa tak nekryje s okolnosťami, ktoré sú prirážajúcimi pri ukladaní trestu podľa § 37 Trestného zákona (porov. podobne rozhodnutie sp. zn. 31 D 11/2022).

27. Vo vzťahu k povahu porušenej povinnosti možno povedať, že povinnosť sudcu vôbec plniť svoje funkčné povinnosti, teda vykonávať svoju funkciu či už v úradnej miestnosti, alebo v domácom prostredí, je tou najzákladnejšou povinnosťou sudcu. Všetky ďalšie konkrétne povinnosti, ktoré je sudca povinný plniť v rámci výkonu súdnictva alebo v rámci jednotlivých vecí podľa jednotlivých procesných predpisov, predpokladajú, že sa sudca dostaví na príslušné miesto a bude vôbec pripravený, ochotný a schopný sa pridelenými vecami zaoberať, študovať ich a robiť v nich procesné úkony. Ak sa sudca odmietne dostaviť na pracovisko, resp. sa celkom paušálne odmietne zaoberať vecami, ktoré sa mu prideliujú, nemôže ani zistiť, aké úkony v nich treba vykonať, ani aké úlohy treba prípadne uložiť súdnym úradníkom v jeho oddelení. Takéto odmietanie tak vedie k tomu, že sudca nedokáže naplňať podstatu svojej práce - každodenné profesionálne rozhodovanie (porov. už cit. nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 350/2020). Najvyšší správny súd ďalej prihliadol na to, že disciplinárne obvinený taktodmietať vykonávať svoje funkčné povinnosti od 18. júla do 10. augusta 2023, teda 18 pracovných dní (a celkovo tri týždne). Počas tohto obdobia mu však boli pridelené veci v súlade s rozvrhom práce, s tými však vôbec nepracoval. Pritom nemohol vylúčiť, že niektorá z týchto vecí si vyžadovala, aby sa s ňou zaoberal okamžite, a že trojtýždňové ponechanie všetkých vecí bez povšimnutia mohlo viesť k ujme na strane účastníkov konania (strán). Práve svedomité plnenie povinností sudcu možno považovať za prostriedok, ktorým sa má takejto ujme predchádzať. Preto tri týždne, počas ktorých disciplinárne obvinený odmietol plniť svoje povinnosti, zvyšujú mieru škodlivosti jeho konania. Konečne treba prihliadnuť aj na to, že disciplinárne obvinený sa už v roku 2021 dopustil viacnásobného závažného disciplinárneho previnenia, za ktoré bol medzičasom právoplatne postihnutý rozhodnutím sp. zn. 31 D 7/2022 z 22. novembra 2022 v spojení s uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 41 Do 2/2023 z 31. októbra 2023. Tu prejednávaný skutok je tak opakovaným disciplinárnym previnením, čo takisto zvyšuje škodlivosť konania disciplinárne obvineného. S ohľadom na tieto okolnosti najvyšší správny súd dospel k záveru, že škodlivosť konania disciplinárne obvineného je zvýšená, čo odôvodňuje kvalifikáciu jeho konania ako závažného disciplinárneho previnenia v zmysle § 116 ods. 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. Pretože konanie disciplinárne obvineného v jednotlivých dňoch na seba vecne a časovo nadväzovalo a bolo výsledkom jedného jednotiacieho zámeru, bolo jedným pokračujúcim disciplinárnym previnením na základe § 122 ods. 10 Trestného zákona.

28. Najvyšší správny súd sa, naopak, nestotožnil s ďalšou právnou kvalifikáciou skutkov zo strany navrhovateľky. Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. sa sudca (okrem iného) pri výkone funkcie sudcu musí zdržať všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Už v rozhodnutí sp. zn. 31 D 7/2022 sa tunajší súd zaoberal otázkou, kedy konanie sudcu odporuje citovanému ustanoveniu. Pritom vyslovil, že sudca, »ktorý pri výkone svojej funkcie opakovane vykonáva „samosúd“, teda svojvoľne a bez opory v právnom poriadku odmieta rešpektovať časť platného práva, ohrozuje aj správne vnímanie nezávislosti sudcu a celej súdnej moci. Vytvára totiž dojem, že nezávislosť slúži práve na to, aby sudcom dovoľovala sa takýmto spôsobom vyčleňovať ako skupine, ktorá nemusí pri svojej činnosti podliehať rovnakým pravidlám, ktorým - za inak rovnakých okolností - podliehajú všetky ostatné osoby, ktoré voči nim súdy aj vynucujú. Aj v tom spočíva ohrozovanie dôvery v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdnictva, ktoré sa tak iným osobám môže javiť ako pristupujúce inak k samému sebe a inak ku všetkým ostatným«. Podľa najvyššieho správneho súdu však konanie disciplinárne obvineného v tu prerokovanej veci nemá takýto charakter. Disciplinárne obvinený svojvoľne neodmietať rešpektovať právne predpisy, len (hoci bez primeraného dôvodu) sa mylil ohľadom nastúpenia účinkov rozhodnutia, ktoré sa týkalo výkonu jeho funkcie. Svojím konaním nedával najavo neúctu k právnemu poriadku či nevyjadroval akýsi privilegovaný, benevolentný prístup k sebe samému. Argumentácia navrhovateľky, že v prípade pracovného pomeru sa neospravedlnená neprítomnosť v práci považuje za závažné porušenie pracovnej disciplíny s následkom okamžitého skončenia pracovného pomeru [§ 68 ods. 1 písm. b) Zák. práce], nie je priliehavá. Následky neplnenia resp. porušenia povinností sudcov sú totiž upravené v § 116 a 117 zákona č. 385/2000 Z. z. omnoho diferencovanejšie a ani závažné disciplinárne previnenie nevedie podľa § 117 ods. 3 automaticky k odvolaniu z funkcie sudcu.

29. Navrhovateľka ďalej tvrdila, že disciplinárne obvinený svojím konaním porušil povinnosť spĺňať predpoklady sudcovskej spôsobilosti po celý čas trvania funkcie sudcu podľa § 30 ods. 2 písm. f) zákona č. 385/2000 Z. z. V dôsledku toho navrhla kvalifikovať jeho konanie ako závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. i) cit. zák., ktoré v tomto smere predstavuje špeciálnu skutkovú podstatu oproti všeobecnej skutkovej podstate zavineného porušenia povinností v zmysle § 116 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. b) cit. zák. Podľa § 5 ods. 6 tohto zákona predpokladmi sudcovskej spôsobilosti sú (okrem iného)

morálny štandard, integrita sudcu pre náležitý a zodpovedný výkon jeho funkcie. Tunajší súd už vo svojej judikatúre vyslovil, že morálny štandard a integrita predstavuje súhrn (celok) všetkých vlastností sudcu, ktoré ho robia spôsobilým súdiť. Ide teda najmä o jeho schopnosť (spôsobilosť) v každom prípade sa správne rozhodnúť medzi správnym a nesprávnym z pohľadu výkonu funkcie sudcu. Meradlom správnosti je potom predovšetkým záujem na nezávislom a nestrannom výkone sudcovskej funkcie (§ 30 ods. 2 úvodná veta zákona č. 385/2000 Z. z.). Odlišovanie správneho od nesprávneho sa týka jeho správania navonok aj v súkromí, spôsobu a obsahu vystupovania, ako aj udržiavania, používania a aplikovania odborných vedomostí pri výkone funkcie. O strate morálneho štandardu a integrity tak možno hovoriť vtedy, ak konanie sudcu svedčí o tom, že stratil túto schopnosť, teda nie je viac schopný rozlišovať medzi správnym a nesprávnym, prípadne voliť to, čo je pri výkone funkcie sudcu správnejšie. Jedným z dôvodov takého konanie môže byť aj masívne a svojvoľné nerešpektovanie platného právneho poriadku, osobitne, ak je motivované celkom neprípustnými dôvodmi (porov. rozhodnutie sp. zn. 31 D 7/2022).

30. O strate morálneho štandardu a integrity môže svedčiť aj masívne dlhodobé neplnenie povinností, spojené s rezignáciou na plnenie ďalších povinností (podrobenie sa kontrolnej právomoci predsedu súdu, odmietanie vykonávať funkciu v úradných miestnostiach a zadržiavanie spisov), teda nechota podrobiť sa akýmkoľvek pravidlám bez rozumných vysvetľujúcich dôvodov. Podľa názoru súdu konanie disciplinárne obvineného v prerokúvanej veci nedosiahlo tieto hranice. Ako už bolo uvedené, disciplinárne obvinený neodmietal rešpektovať právny poriadok ako taký, ani masívne a dlhodobo neodmietal rešpektovať akékoľvek svoje povinnosti. Jeho konanie spočívalo v tom, že počas celkovo približne troch týždňov sa z jedného a toto istého dôvodu domnieval, že určité uznesenie tunajšieho súdu voči nemu nadobudne účinky až iným dňom, než ktorý vyplýva zo zákona. To však samo osebe nesvedčí o strate schopnosti disciplinárne obvineného rozlišovať medzi správnym a nesprávnym, ani o jeho schopnosti voliť pri výkone funkcie to, čo je správnejšie. Preto nebolo možné jeho konanie posúdiť ako závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. i) zákona č. 385/2000 Z. z.

31. Konečne sa najvyšší správny nestotožnil ani s názorom navrhovateľky, že v prerokúvanej veci je naplnená skutková podstata závažného disciplinárneho previnenia nezlučiteľného s funkciou sudcu podľa § 116 ods. 3 písm. b) cit. zák. Podľa tohto ustanovenia je táto skutková podstata naplnená tým, že sudca spácha závažné disciplinárne previnenie napriek tomu, že mu už bolo za závažné previnenie uložené disciplinárne opatrenie. Zákon síce bližšie nevymedzuje, čo sa rozumie „uloženým“ disciplinárnym opatrením, podľa najvyššieho správneho súdu však musí ísť o disciplinárne opatrenie uložené právoplatne. Už z domnienky (prezumpcie) nevinny vyjadrenej v ustanovení § 2 ods. 4 Tr. por., ktoré sa ako základná zásada trestného konania podľa § 4 D. s. p. použije aj v disciplinárnom konaní, vyplýva, že osobu možno považovať za vinnú až právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím. Až do právoplatnosti rozhodnutia o vine a disciplinárnom opatrení tak nemožno hovoriť o tom, že by toto disciplinárne opatrenie bolo uložené. Okrem toho sa podľa § 150 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. pri posudzovaní disciplinárnej zodpovednosti sudcu primerane použije prvá časť Trestného zákona. Podľa ustanovenia § 128 ods. 7 Tr. zák., ktoré na účely disciplinárneho konania najbližšie zodpovedá kvalifikačnému znaku „uložené disciplinárne opatrenie“, sa odsúdeným na účely tohto zákona rozumie páchatel, ktorý bol právoplatným rozsudkom uznaný za vinného. Preto niet dôvodu vykladať pojem „uložené disciplinárne opatrenie“ v § 116 ods. 3 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. inak než ako právoplatne uložené disciplinárne opatrenie. V zmysle § 183 ods. 1 Tr. por. rozsudok, proti ktorému je prípustné odvolanie a toto odvolanie bolo podané, nadobudne právoplatnosť až zamietnutím odvolania. Z § 183 ods. 2 Tr. por. a contrario potom možno vyvodiť, že také účinky nastávajú v zásade bez ohľadu na rozsah, v akom je rozsudok napadnutý. V tu prerokúvanej veci rozhodnutie sp. zn. 31 D 7/2022 napadla odvolaním navrhovateľka, a preto nenadobudlo právoplatnosť až do 31. októbra 2023. V čase skutku disciplinárne obvineného (júl a august 2023) tak ešte právoplatné nebolo. V tomto smere neobstoja ani odkazy navrhovateľky na použitie tzv. nepravej recidívy. Týmto pojmom sa totiž cielene označuje recidíva ako protiklad k súbehu trestných činov, t. j. označuje spáchanie trestného činu po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa, kedy sa už neukladá súhrnný trest podľa § 42 Tr. zák., ale samostatný trest. Na účely kvalifikačného znaku „odsúdenia“ podľa § 128 ods. 7 Tr. zák. však takáto forma recidívy nepostačuje.

III.C Disciplinárne opatrenie

32. Podľa § 117 ods. 3 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. možno za závažné disciplinárne previnenie uložiť disciplinárne opatrenie - zníženie funkčného platu o 50 % až 70 % na obdobie troch mesiacov až jedného roka. Disciplinárne opatrenie preloženia na súd nižšieho stupňa [§ 117 ods. 3 písm. a)] u disciplinárne obvineného, ktorý je sudcom okresného súdu, neprichádza do úvahy. Pri ukladaní disciplinárneho opatrenia sa podľa § 117 ods. 6 cit. zák. prihliada najmä na rozsah a

povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, následok a mieru zavinenia. V prerokúvanej veci už najvyšší správny súd zistil, že škodlivosť konania disciplinárne obvineného bola zvýšená povahou porušenej povinnosti, trvaním a opakovaním jeho konania. Tieto okolnosti však už boli zhodnotené pri kvalifikácii disciplinárneho previnenia ako závažné. Zákaz dvojnásobného postihu za ten istý skutok nepripúšťa zohľadniť ich ešte raz ako priťažujúce okolnosti pri ukladaní disciplinárneho opatrenia (porov. rozhodnutie sp. zn. 31 D 4/2021 a tam citovanú trestnú judikatúru). Pretože ďalšie priťažujúce okolnosti súd nezistil a, naopak, na prospech disciplinárne obvineného by bolo možné zohľadniť doteraz v zásade bezproblémový a dobre hodnotený priebeh výkonu jeho funkcie, uložil súd disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 3 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. v najnižšej možnej sadzbe.

IV.

Záver

33. Zo všetkých uvedených dôvodov tak najvyšší správny súd postupom podľa § 34 ods. 1 D. s. p. uznal disciplinárne obvineného vinným a uložil mu zodpovedajúce disciplinárne opatrenie. Prítom v záujme presnosti upravil skutkovú vetu disciplinárneho previnenia tak, aby presnejšie opisovala a zároveň viac zvyrazňovala to konanie, ktoré tvorí jeho podstatu - odmietanie plnenia funkčných povinností napriek vedomosti o prijatom rozhodnutí, ktorým bolo zrušené pozastavenie výkonu jeho funkcie. Takáto úprava nič nemení na totožnosti skutku v disciplinárnom návrhu a v disciplinárnom rozhodnutí, ktorá sa posudzuje podľa názorov judikatúry k trestnému konaniu (porov. § 278 ods. 1 Tr. por., ktorý sa podľa § 4 D. s. p. použije aj v disciplinárnom konaní).

34. Podstata skutku je totiž určená účasťou obvineného na určitej trestne (resp. disciplinárne) stíhanej udalosti, z ktorej vzišiel následok významný z hľadiska trestného (resp. disciplinárneho) práva hmotného (porov. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 8 Tz 207/95, judikát R 9/1997). Totožnosť skutku je tak zachovaná v prípade úplnej zhody konania a následku, zhody aspoň v konaní pri rozdielnom následku, zhody aspoň v následku pri rozdielnom konaní, ako aj v prípade, ak konanie alebo následok, príp. oboje budú zhodné aspoň čiastočne, a to za predpokladu, že bude daná zhoda v podstatných okolnostiach. Súd tak musí prihliadať na tie zmeny skutkového deja, ku ktorým došlo v rámci dokazovania, a odchyliť sa od skutkového stavu uvedeného v obžalobe či už tak, že sa k nemu pripoja nové skutočnosti v obžalobe neuvedené, alebo sa vynechajú niektoré skutočnosti v obžalobe uvedené, ak sa ukázali nesprávnymi, alebo že sa skutočnosti určitým spôsobom len modifikujú, pokiaľ sa tým nemení priamo podstata skutku (porov. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 TdoV 19/2011).

35. Toto rozhodnutie bolo prijaté vo všetkých výrokoch pomerom hlasov 3 : 2.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu môže podať odvolanie navrhovateľka [§ 37 ods. 1 písm. b) D. s. p.]. Odvolanie musí byť podané do 15 dní odo dňa doručenia disciplinárneho rozhodnutia na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky. Včas podané odvolanie má odkladný účinok.